

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpata Politanscaia Angela și avocatul acesteia Poiată Boris, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Politanscaia Angela Vasile,

născută la 29 noiembrie 1973, originară și domiciliată în mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă, nr. 47, ap.51.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1.de la 09 decembrie 2011 - până la 29 iunie 2015; (instanța de fond);

2.de la 17 august 2015 - până la 04 aprilie 2016; (instanța de apel);

3.de la 13 iunie 2016 - până la 17 ianuarie 2017; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 iunie 2015, Politanscaia Angela fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunilor incriminate.

Procesul penal pornit în privința lui Politanscaia Angela în baza art. 249 alin. (3) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Prin aceeași sentință a fost condamnată persoana juridică S.R.L. „Sweet Life” în privința căreia cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpata Politanscaia Angela a comis eschivarea de la achitarea plăților vamale în următoarele circumstanțe: la data de 26.02.2010, activând în funcția de administrator al SRL „Sweet Life”, codul fiscal 1005600028477, reprezentând interesele acestei persoane juridice și în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 13.06.2005, a procurat tricotaje în asortiment de la compania

„TEDDY” Spa, fiindu-i eliberate: - facturile invoce nr. 10006210, nr. 10006211, nr. 10006212 din 26.02.2010, cu valoare totală de 42 972,14 Euro.

Ulterior, cet. Angela Politanscaia, având scopul eschivării de la achitarea plăților vamale a importat în R. Moldova mărfurile procurate de la „TEDDY” Spa, unde a prezentat organului vamal facturile invoce nr. 10006210, 10006211, 10006212 din 26.02.2010, indicând că marfa a fost procurată de la agentul economic „Fashion Worldwide alliance LLP”, cu sediul Suite 3 Holly House, 220 New London d Chelmsford, CM2 9AE, United Kingdom, în valoare totală de 21 504,37 Euro. În baza facturilor invoce nominalizate de către SRL „Sweet Life” a fost complectată declarația vamală nr. 302913372 din 12.03.2010 cu privire la importul tricotajului asortiment de la întreprinderea „Fashion Worldwide Alliance LLP”, fiind indicată valoarea totală a mărfii de 21 504,37 Euro, astfel fiind diminuată valoare reală a mărfii cu 21 467,77 Euro. În rezultatul diminuării valorii în vamă a mărfurilor importate și a recalculării drepturilor de import, s-a stabilit că nu au fost achitate plățile vamale în suma totală 127 054,27 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

De către organul de urmărire penală Politanscaia Angela a fost învinuită în aceea că urmărind scopul de eschivare de la achitarea impozitelor la bugetul public național în perioada 01.01.2007-31.05.2011 a comis evaziunea fiscală prin atribuirea la deduceri a valorii mărfurilor casate fără temei juridic, în următoarele circumstanțe:

În urma analizei vânzărilor și cheltuielilor lunare, pe perioada 2007 s-a depistat livrarea mărfurilor la un preț mai mic decât costul lor. Astfel, în baza art. 97 alin.(4) Cod fiscal pe perioada 2007, s-a calculat TVA în valoare de 88128 lei. Conform bazei de date a IPFS, în declarațiile TVA, entitatea indică TVA aferent bugetului. Ca rezultat pe perioada 2007, entitatea a diminuat TVA cu 88 128 lei. Totodată, în rezultatul casării mărfii fără documente confirmative pe parcursul anului 2008, obligația SRL „Sweet Life” pe TVA s-a estimat cu 653244 lei. Conform art. 97 alin (4) titlul III a Codului Fiscal, pe luna septembrie 2009, s-a calculat TVA în valoare de 196 892 lei de la livrarea mărfii la un preț mai mic de cost. Conform art. 102 alin. (4) Titlul III a Codului Fiscal, pe parcursul anului 2009 s-a calculat TVA în valoare de 404468 lei de la valoarea mărfii casate fără documente confirmative. Astfel, în perioada anului 2009 TVA s-a diminuat cu 3 202 201 lei. Ulterior, în perioada anului 2010, SRL „Sweet Life”, în urma casării mărfurilor fără temei juridic a diminuat TVA în sumă de 876 666 lei. Astfel, în perioada anului 2007-2010 SRL „Sweet Life”, prin atribuirea la deduceri a valorii mărfurilor casate fără temei juridic, a diminuat obligația fiscală aferentă TVA în sumă de 4 820 239

lei, inclusiv: 2007 - 88128 lei, 2008 - 653 244 lei, 2009 - 3 202 201 lei, 2010 - 876 666 lei.

De către organul de urmărire penală Politanscaia Angela a fost învinuită în aceea că, a comis infracțiunea de contrabandă în următoarele circumstanțe:

La data de 14.04.2010, întreprinderea italiană „TEDDY” Spa (IT-47924, Rimini, Via Coriano 58) a exportat în adresa companiei „Sweet Life” SRL articole vestimentare cu marca comercială „TERRANOVA” în valoare totală de 73.141,91 Euro, fapt confirmat prin declarația de export nr. 10ITQTX1T0004525E9 din 14.04.2010 și facturile - invoice nr. 10012060 nr. 10012061 și nr. 10012062 din 14.04.2010. La data de 21.04.2010 la Biroul Vamal Iași, în baza actelor menționate prezentate, în scop de tranzitare a mărfurilor în R.Moldova, s-a făcut grupaj de mărfuri și a fost perfectat carnetul TIR nr. AX62737885, în care a fost indicată greutatea mărfii exportată în adresa SRL „Sweet Life” și anume: 3.352,127 kg, cât și greutatea totală a mărfurilor - 8.314,90 kg, precum și actele care îl însoțesc. Respectiva marfă a fost încărcată în camionul cu /î B82LFN, cu remorca B81 WXD ce aparținea companii de transport românești SC „Gamacolor” SRL. La perfectarea carnetului TIR AX62737885, de către transportator au fost prezentate anume documentele de origine a mărfii, de la firma „TEDDY” Spa și declarația nominalizată de export italiană, fapt care de asemenea s-a menționat în carnet. Ulterior, la data de 22.04.2010, la indicația inculpatei Politanscaia Angela, persoana neidentificată de organul de urmărire penală, după ieșirea din vama română Sculeni, a schimbat setul de acte de însoțire a mărfii menționate și a făcut o declarație neautentică în fața autorităților vamale de frontieră din R. Moldova, prin metoda nedeclarării valorii reale a mărfii transportate în adresa SRL „Sweet Life”. În continuarea acțiunilor infracționale, îndreptate la trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor prin contrabandă, tot la data de 22.04.2010 bunurile indicate au fost vămuite de către brokerul vamal „Broker Universal” SRL la Biroul vamal Chișinău nr. 3029 (Vamița) în baza actelor în care au fost introduse date denaturate și anume: că marfa în cantitate de 3.352,127 kg cu valoarea diminuată până la 28.297,31 Euro a fost exportată de către firma off-shore din Marea Britanie „Fashion Worldwide Alliance LLP”, în adresa companiei SRL „Sweet Life”, astfel fiind efectuată declararea neautentică a mărfurilor importate.

3. Nefiind de acord cu sentința, cu apel a contestat-o acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Politanscaia Angela să fie condamnată:

- în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 5 000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a

întreprinderilor și organizațiilor pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 42 alin. (3) art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip semiînchis;

- în baza art. 249 alin. (3) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale.

În temeiul art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili lui Politanscaia A. pedeapsa definitivă sub forma de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip semiînchis și amendă în mărime de 5500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a întreprinderilor și organizațiilor pe un termen de 4 ani.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat următoarele:

- acuzarea a prezentat suficiente probe care cu certitudine confirmă vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu, probe care însă au fost distorsionat interpretate;

- argumentele instanței cu privire la achitarea inculpatei nu au fost confirmate prin nici o probă cercetată în ședințele de judecată, nu au nici un suport factual și se contrazic cu probele prezentate de acuzare;

- în speță cu certitudine s-a stabilit că inculpata în perioada comiterii infracțiunii a exercitat funcția de administrator al SC „Sweet Life” SRL și s-a ocupat inclusiv de procurarea mărfurilor, care ulterior au fost importate în R. Moldova și expuse spre comercializare în rețeaua magazinelor „Terra Nova”. La fel, cert s-a stabilit că producător al mărfurilor expuse spre comercializare în rețeaua magazinelor „Terra Nova” este compania din Italia „Teddy SPA”, de la care a procurat mărfurile „Sweet Life” SRL, iar învoise-urile anexate la materialele cauzei demonstrează cantitatea mărfurilor eliberate de compania „Teddy SPA”.

- instanța de judecată nu a apreciat probele prezentate de acuzare bazându-și concluzia doar declarațiile inculpatei;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016 apelul declarat a fost admis, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Politanscaia Angela a fost condamnată în baza art. 42 alin. (3), art.248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Procesul intentat în privința lui Politanscaia Angela, în baza art.249 alin.(3) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Politanscaia Angela a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii de către Politanscaia A. a infracțiunii de organizarea contrabandei, adică trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor, prin declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, în proporții deosebit de mari, invocate în rechizitoriu, menționând că sentința instanței de fond este neîntemeiată sub aspectul achitării lui Politanscaia A. pe capătul de învinuire în baza art. 42 alin.(3), art.248 alin.(5) lit. b) și d) Cod penal.

În susținerea acestei concluzii Colegiul penal a reiterat că instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă și deplină circumstanțelor de fapt și de drept redând unilateral în sentință doar poziția inculpaților neglijând contradicțiile identificate pe parcursul cercetării judecătorești, or conform materialelor cauzei vinovăția lui Politanscaia A. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(3), art.248 alin.(5) lit. b) și d) Cod penal se dovedește prin faptul că anume aceasta a organizat și dirijat trecerea prin contrabandă peste frontiera vamală a mărfurilor în proporții deosebit de mari, și anume la indicația inculpatei persoana nestabilă de organul de urmărire penală, după ieșirea din vama Română Sculeni, a schimbat setul de acte de însoțire a mărfii menționate și a făcut o declarație neautentică în fața autorităților vamale de frontieră din R. Moldova, prin metoda nedeclarării reale a mărfii transportată în adresa SRL „Sweet Life”.

În continuare, Colegiul penal a reținut, că la baza învinuirii de comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 al.(2) lit. b) CP de către acuzare au fost prezentate ca probe: actul reviziei economico-financiare tematice efectuată la S.R.L. „Sweet Life” și Hotărârea CCCEC nr.03-4/764H din 27.10.2011, însă, în speță cu certitudine s-a constatat că prin hotărârea instanței de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău din 24.12.2012 a fost anulată hotărârea CCCEC nr. 03-4/764H din 27.10.2011, pe motiv că acțiunile pârâtului CCCEC la estimarea obligațiilor fiscale prin utilizarea metodelor și surselor indirecte sunt ilegale pasibile anulării, or documentele vamale și contabile cu privire la operațiunile comerciale și de import efectuate de către SRL „Sweet Life”, ce au fost ridicate nemijlocit prin procesele-verbale de ridicare din 23 și 24 martie 2011 de către organul de urmărire penală. CCCEC a fost sesizat de acest fapt de către întreprinderea SRL „Sweet Life”, însă necătând la acest fapt s-a purces la efectuarea controlului prin metode și surse indirecte fără a lua în considerare că documentele contabile se aflau la

OUP, care a și dispus efectuarea reviziei economico-financiare.

Ținând cont de cele menționate Colegiul a conchis că instanța de fond greșit a dispus achitarea lui Politanscaia A. de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, or prin constatarea instanței de fond din starea de fapt și de drept reținută, instanța de apel a conchis că Politanscaia A. nu a comis fapta imputată, astfel, acestea urmează a fi achitată pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar inculpata Politanscaia A. și avocatul acesteia Poiată B., care, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii contestate cu menținerea sentinței instanței de fond, argumentând următoarele:

- acuzarea nu a prezentat careva probe în confirmarea învinuirii aduse în baza art.42 alin. (3), 248 alin.(5) lit. b) și d) Cod penal;

- în partea descriptivă a rechizitoriului nu este menționat art. 42 alin. (3) Cod penal, nefiind clar în ce constă organizarea;

- învinuirea adusă lui Politanscaia A. în baza art. 42 alin. (3) Cod penal, nu este bazată pe probe care ar confirma vinovăția acesteia, astfel instanța de apel contrar prevederilor art. 8 alin. (3) și 398 Cod de procedură penală a pronunțat o sentință de condamnare, or martorii acuzării cu certitudine au declarat că pe Politanscaia A. nu o cunosc;

- la materialele cauzei lipsește originalul facturii de export, nefiind identificată persoana care a prezentat această factură brockerului spre devamare. În asemenea circumstanțe nu a fost posibil de a determina rolul inculpatei și coparticiparea altor persoane și determinarea acțiunilor fiecăruia ca aspect al laturii obiective.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1)pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, argumentând, că recurenții își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală. Totodată a menționat că apărarea invocând temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.16) Cod de procedură penală, nu a invocat careva cauze concrete date anterior de către Curtea Supremă de Justiție, care contravin hotărârii contestate. În consecință, solicită respingerea recursului declarat ca fiind inadmisibil.

8. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și constatând existența temeiurilor prevăzute la art. 390 Cod de procedură penală, poate pronunța o hotărâre de achitare.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Raportând prevederile legale enunțate la speța supusă judecării, Colegiul constată că în argumentarea recursului, recurenții au invocat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.*

În acest context, instanța de recurs analizând materialele cauzei, reieșind din argumentele invocate de apărare în susținerea temeiniciei cerințelor sale, conchide că, erorile de drept invocate de către recurenți în recurs sunt prezente în cauză.

Potrivit prevederilor art. 8 Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Alin. (2) al aceluiași articol, stipulează că, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar *concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.* Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

Procesul penal, potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală, are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și **nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.**

Alin.(3) al aceluiași articol stabilește că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului **sunt obligate** să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuیتă, învinuită sau condamnată.

Reieșind din aceste prevederi legale, care sunt principii unanim recunoscute, inclusiv de tratatele internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, jurisprudența

națională a stabilit o practică judiciară potrivit căreia vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul, când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei Colegiul menționează și prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilesc că, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, **sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.**

În speța supusă judecării prima instanță călăuzindu-se de prevederile legale sus menționate a achitat-o pe Politanscaia A. de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Instanța de apel, soluționând apelul, a conchis că probele prezentate de acuzare demonstrează vinovăția inculpatei pe acest capăt de învinuire, astfel a dispus casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare.

În această ipoteză, Colegiul lărgit reține, că apelul are caracterul unei căi de atac de reformare, în sensul că instanța de apel, după desființarea hotărâri atacate, procedează ea însăși, ca instanță de control judiciar, la înlăturarea erorilor constatate, pronunțând o nouă hotărâre, însă va ține cont de faptul că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, acesta fiind investit cu funcția acuzării.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; *dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant*; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel,

acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Verificând argumentele invocate în recursul supus judecării, în raport cu materialele cauzei, Colegiul constată că instanța de apel examinând cauza și pronunțând soluția a ignorat prevederile legale sus menționate, fapt care, cu certitudine determină necesitatea casării parțiale a hotărârii pronunțate de către această instanță în partea condamnării lui Politanscaia A. pe capătul de învinuire prevăzut de art. 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal.

Or, temeiurile invocate de recurenți la pct. 6 al prezentei decizii, conțin indicii în sensul că, fapta incriminată lui Politanscaia A. prevăzută de art. 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, nu a fost săvârșită de aceasta. La fel, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora, instanța de apel și-a motivat soluția de condamnare, nu deduc din starea reală de fapt incriminată inculpatei.

Analizând, în conformitate cu prevederile legale enunțate anterior, probele prezentate de acuzare instanțelor de judecată, Colegiul lărgit constată că, în cadrul examinării cauzei n-au fost administrate probe pertinente, concludente, utile și, mai cu seamă, suficiente, care ar confirma faptul că Politanscaia Angela *a participat în calitate de organizator al infracțiunii* prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal

Astfel, Colegiul reține că, prin probele anexate la materialele cauzei, organul de urmărire penală și instanța de apel au constatat că a fost săvârșită o faptă prejudiciabilă și anume *„trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor, cu folosirea frauduloasă a documentelor și declararea neautentică în documentele vamale, în proporții deosebit de mari”*.

Totodată Colegiul consideră că în cadrul urmăririi penale și ulterior în cadrul examinării cauzei în instanțele de judecată *n-au fost aduse probe concludente, care ar stabili cu certitudine faptul că, anume Politanscaia Angela, a organizat săvârșirea acestei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei.*

Astfel, în susținerea învinuirilor aduse inculpatei pe acest capăt de învinuire de către partea acuzării au fost prezentate următoarele probe:

Declarațiile martorului Timuș Vita, din care rezultă că pe Politanscaia A. o cunoaște în legătură cu încheierea contractului de prestări servicii de broker pentru întreprinderea pe care aceasta o conducea, dânsa personal nu s-a ocupat de

perfectarea declarațiilor vamale pentru SRL „Sweet Life”. La fel nu cunoaște cine anume din angajații firmei s-a ocupat cu devamarea mărfii pentru această întreprindere la data de 22.04.2010. A menționat că în cadrul întreprinderii „Brocher Universal” a activat în calitate de specialist Surdu A., care ar fi putut să se ocupe de perfectarea actelor necesare pentru devamarea mărfii pentru SRL „Sweet Life”;

Declarațiile martorului Melnicova Natalia, potrivit cărora toate facturile invoice le primea de la Politanscaia A. care la rândul său le primea de la furnizori prin intermediul șoferului, deoarece acestea erau perfectate de brokerul vamal. Actele invoce nu se semnav nici de ea și nici de Politanscaia A., acestea aveau doar ștampila biroului vamal ceea ce confirma că marfa a trecut frontiera;

Declarațiile martorului Finciuc Diana, care a relatat că activează în cadrul serviciului vamal. În luna aprilie 2010 se afla în execuție de serviciu la postul vamal Chișinău. A menționat ca la 22.04.2010 a fost depusă declarația vamală nr.3029I54 prin intermediul căreia s-a solicitat regim de import definitiv pentru mărfurile parvenite în adresa SRL „Sweet Life”, fiind exportată în conformitate cu actele din România. A specificat, că a fost desemnată în calitate de inspector pentru perfectarea declarației vamale prin intermediul sistemului electronic, ulterior, în conformitate cu ordinul nr.480 al Serviciului Vamal a efectuat acțiunile de control documentar și fizic al actelor și mărfurilor parvenite. A mai menționat că controlul documentar a fost efectuat împreună cu colaboratorul din cadrul secției venituri și valoare în vamă pentru aprecierea valorii mărfii date, specificând că iregularități la acel moment nu erau, a fost efectuat controlul fizic în compartimentul marfar al mijlocului de transport, anterior fiind verificat compartimentul marfar la exterior, sigiliul fiind intact. Apoi în prezenta brokerului vamal, al conducătorului auto a fost rupt sigiliul și s-a purces la controlul fizic, în rezultat atât cantitativ cât și calitativ marfa corespundea actelor prezentate nefiind careva dubii, deoarece documentele comerciale și de trăsură aveau ștampila organelor competente, al colaboratorului Serviciului vamal de trecere a frontierei, prin care se autentifică că marfa este însoțită anume de aceste documente, astfel declarația vamală a fost validată în format electronic, actele perfectate fiindu-i înmânate brokerului vamal. A mai specificat că la primirea actelor pentru completarea, stocarea și pentru înregistrarea declarației vamale, pe suport de hârtie și electronic, brokerul vamal este cel care se asigură de legalitatea acestora;

Declarațiile martorului Solonari Iulian, care a declarat că pe Politanscaia Angela nu o cunoaște. În anul 2010 a fost angajat în calitate de șofer la firma „Gamacolor”. A fost anunțat că urmează să aducă un camion de model „Scania R 500” cu marfă

din România, or. Iași în mun. Chișinău, R. Moldova. Angajatul firmei, pe nume Liviu i-a transmis actele, spunându-i să meargă la vama Sculeni. În or. Iași au fost perfectate actele, camionul era sigilat, la vama Sculeni a fost întâlnit de o persoană pe nume „Ion”, care a luat actele, facturile și a plecat la vameși. Peste 20-30 minute persoana data a revenit și i-a spus să treacă vama. La vama din R.Moldova el a plecat să se înregistreze la poliție, iar persoana necunoscută cu setul de acte a plecat din nou la vameși, apoi s-a întors cu un colaborator, a fost rupt sigiliul, s-a verificat marfa din camion, apoi vameșul a aplicat sigiliul. Aproximativ peste o ora persoana data a revenit, i-a transmis actele, i-a spus să plece în Chișinău și să parcheze camionul la parcare din str. Muncești. La fel i-a dat indicații să lase tot setul de acte în camion, să încuie autoturismul și să plece. A menționat că printre acte erau invoice-uri de la Compania „TEDDY” Spa, CMR, facturi, carnete TIR, declarații de export. Nu cunoaște nimic despre faptul substituirii actelor, considera ca actele puteau fi substituite de către vameși sau brokerul vamal.

Alte probe prezentate de partea acuzării, care ar dovedi vinovăția inculpatei sunt: cererea comisiei rogatorii parvenită de la organele de drept a României cu documentele anexe (copia carnet TIR, copiile scrisorilor de transport, copiile facturilor invoice) prin care s-a stabilit care au fost documentele de însoțire, cantitatea și valoarea mărfii ieșită din vama română; declarația nr. I 5594 din 22.04.2010 cu documentele prezentate serviciului vamal a R. Moldova.

Așa dar, analizând probatoriul administrat, Colegiul penal relevă că procurorul în susținerea acuzațiilor înaintate lui Politanscaia A. pe acest capăt de învinuire a adus declarațiile a 4 martori (Timuș V., Finciuc D., Melnicova N. și Solonari I.), din conținutul cărora nu rezultă că inculpata ar fi întreprins careva acțiuni concrete în vederea organizării infracțiunii de contrabandă, sau ar fi dat careva indicații unor persoane să schimbe setul de acte de însoțire a mărfii importate pentru SRL „Sweet Life” la ieșirea din vama Română pentru a fi prezentate la vama din R. Moldova.

Tot aici se reține, că probele scrise anexate la materialele cauzei dovedesc că valoarea mărfii importate pentru SRL „Sweet Life” a fost diminuată fiind introduse date denaturate în declarația vamală și anume referitor la firma producătoare și valoarea reală a mărfii, însă aceste înscrisuri la fel nu probează faptul că setul de acte de însoțire a mărfii a fost schimbat, iar datele în declarația vamală au fost denaturate la indicația lui Politanscaia A.

În continuare, instanța de recurs statuează și faptul că în „invoisurile” anexate ca probe – nu există semnătura lui Politanscaia A., la fel nu a fost identificată nici persoana, care a schimbat setul actelor de însoțire și a făcut declarația în fața

autorităților vamale, pentru a fi interogată în vederea stabilirii rolului inculpatei, determinarea acțiunilor și contribuirea acesteia la săvârșirea infracțiunii de contrabandă.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul penal relevă că, deși instanțele de fond și apel au constatat că a fost săvârșită o faptă prejudiciabilă - și anume infracțiunea de contrabandă, adică trecerea de către SRL „Sweet Life” peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor cu folosirea frauduloasă a documentelor și declararea neautentică în documentele vamale, în proporții deosebit de mari, probele care au fost prezentate în susținerea acușării enunțate la pct. 8 al prezentei decizii, sunt insuficiente pentru a demonstra că anume Politanscaia A. a întreprins careva acțiuni în vederea pregătirii, inițierii și planificării acestei infracțiuni, a atras la săvârșirea ei și alți participanți, întrucât organizator poate fi o persoană care organizează și/sau dirijează realizarea infracțiunii, astfel că, concluzia instanței de apel la acest capitol este bazată doar pe presupuneri. Or, faptul că persoana juridică SRL „Sweet Life” a fost condamnată pentru comiterea infracțiunii de contrabandă, iar inculpata la momentul săvârșirii faptei activa în funcția de administrator acestei firme, nu este suficient pentru ca Politanscaia A. să fie supusă răspunderii penale pe acest capăt de învinuire în lipsa probelor care ar confirma învinuirea adusă.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează, că instanța de apel nu a apreciat, conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Acuzarea înaintată inculpatei nu a fost confirmată prin probe concludente, pertinente, veridice, utile și suficiente și în consecință instanța de apel greșit a interpretat probatoriul administrat în cauză, iar în final, inculpata fiind condamnată neîntemeiat pe acest capăt de învinuire.

Tot aici, Colegiul lărgit ține să menționeze, că instanța de fond corect și justificat a ajuns la concluzia de a o achita pe Politanscaia A. pe capătul de învinuire prevăzut de art. 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b),d) Cod penal, însă, motivul pe care urma a se întemeia achitarea în cauza penală vizată, este cel prescriș la art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

Raționamentul dat se fundamentează pe faptul că sentința de achitare se adoptă în baza temeiului prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală – *„fapta nu a fost săvârșită de inculpat”*, în cazul existenței unei fapte infracționale, însă aceasta nu a fost săvârșită de inculpat, or dubiul judiciar în

privința lui Politanscaia A. n-a fost răsturnat prin probe concludente, pertinente, veridice, utile și suficiente procesului de stabilire a adevărului.

Luând în considerație cele notate mai sus, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de inculpata Politanscaia A. și avocatul acesteia Poiată B., cu casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016, în partea condamnării lui Politanscaia Angela pe art. 42 alin. (3) 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 în partea achitării pe acest capăt de învinuire cu dispunerea achitării lui Politanscaia Angela, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de inculpata Politanscaia Angela și avocatul acesteia Poiată Boris, casează parțial decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016, în partea condamnării lui Politanscaia Angela pe art. 42 alin. (3) 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 în partea achitării pe acest capăt de învinuire și dispune achitarea lui *Politanscaia Angela Vasile*, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

OPINIE SEPARATĂ

formulată de judecătorul Ghenadie NICOLAEV conform art. 340 alin. (3) Cod de procedură penală pe cauza penală privind-o pe Politanscaia Angela Vasile,

17 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-3/2017 din 17 ianuarie 2017 a fost admis recursul ordinar declarat de inculpata Politanscaia Angela și avocatul acesteia Poiată Boris, s-a casat parțial decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016, în partea condamnării lui Politanscaia Angela pe art. 42 alin. (3) 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 în partea achitării pe acest capăt de învinuire, cu dispunerea achitării lui Politanscaia Angela Vasile, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

Cu soluția adoptată pe marginea acestei cauze penale nu sunt de acord din considerentele ce urmează.

Din actele cauzei rezultă că, prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 iunie 2015, Politanscaia Angela fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunilor incriminate.

Procesul penal pornit în privința lui Politanscaia Angela în baza art. 249 alin. (3) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Prin aceeași sentință a fost condamnată persoana juridică S.R.L. „Sweet Life” în privința căreia cauza nu se examinează.

Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Politanscaia Angela să fie condamnată în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 5 000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a întreprinderilor și organizațiilor pe un termen de 4 ani, în baza art. 42 alin. (3) art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, în baza art. 249 alin. (3) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale. În temeiul art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili lui Politanscaia A. pedeapsa definitivă sub forma de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip semiînchis și amendă în mărime de 5500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a întreprinderilor și organizațiilor pe un termen de 4 ani.

Conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016 apelul declarat a fost admis, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Politanscaia Angela a fost condamnată în baza art. 42 alin. (3), art.248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, la 5 ani închisoare. În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

Procesul intentat în privința lui Politanscaia Angela, în baza art.249 alin.(3) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Politanscaia Angela a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Consider că instanța de apel corect a dispus condamnarea lui Politanscaia Angela în baza art. 42 alin. (3) 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, dat fiind că din actele cauzei rezultă indubitabil că aceasta se face vinovată de comiterea infracțiunii nominalizate în circumstanțele descrise în rechizitoriu, fiind acumulate suficiente probe care o incriminează.

În baza celor expuse, îmi exprim dezacordul cu majoritatea colegilor din completul de judecată, pronunțându-mă pentru soluția prevăzută de art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, conform căreia recursul ordinar declarat de inculpată și avocatul acesteia Poiată Boris urma a fi respins, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

În temeiul art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, expun și semnez prezenta opinie separată în cauza dată, care o anexează la dosar.

Judecător

Ghenadie NICOLAEV